

# 1. 2021-mut missingersuutit siullermeerneqarneri

Aalajangiiffigisassaaq

J.nr. 06.01.01.20202

Suliffeqarfimmut Kiffartuussivik – Vicekommunaldirektøri Marie Fleischer / MAFL

## Suliassamik eqikkaaneq

Kommunit Namminersorlutillu Oqartussat missingersuutaat naatsorsuu-taallu pillugit Inatsisartut Inatsisaat nr. 26, 28. november 2016-imeersumi § 20 aamma § 21 naapertorlugit Aningaasaqarnermut Inuussutissarsiornermullu Ataatsimiititaq ukiumut tulliuuttumut kommunimi missingersuutissatut siunnersuummik saqqummiussaqaassaaq. Siunnersuut ukiumut arlalinnut missingersuusiornermi missingiutinik ikinnerpaamik ukiumut pingasunut atuuttussanik ilaqartinneqassaaq.

Aningaasaqarnermut Inuussutissarsiornermullu Ataatsimiititap missingersuutit siunnersuutaani Allaffeqarfiup suliamik ingerlatsinermini 2021-mut missingersuutitut mappe tunngavigisaa ilaatigut tulliuuttunik imaqarpoq:

- Allaffissornermut missingersuutitut siunnersuut teknikkitaatigut TAB 2021, 2021-mut atuuttoq aamma 2022-2024 missingersuutitut missiliuut.
- Missingersuutit allattorsimaffiat naleqqussaasoqarnissaanut arlalinnik periarfissaqartoq (periarfissat allattorsimaffii), ataatsimut katillutik allaffissornermit TAB 2021-mut siunnersuutaanik imaqartoq.
- 2021-mi akit allattorsimaffiat 2019-imit aamma 2020-mit kisitsisinik assersuutissat ilanngullugit.
- Suliassat allattorsimaffiini ilanngunneqarput politikkikkut aalajangersarneqarsinnaasut
- 2021-2029-mut sanaartornermut missingersuutitut siunnersuut

Allaffissornermut missingersuutitut siunnersuut teknikkitaatigut - allaffissornermit periarfissatut nalunaarsukkat innersuussutigineqartut tamarmik akuerineqassagaluarpata 67,4 millioner kr.-inik sinneqartoorteqassaaq.

Missingersuusiornermi malittarisassani sinneqartoortutit 100 million koruuninik amerlassuseqartussatut aalajangersagaapput. Sinneqartoortutissatut siunniussaasut 100 millionit koruunit akuersissutigineqassappata missingersuutit 32,6 millionit koruuninik naleqqussarneqarnissaannik (ikilisarneqarnissaannik) kinguneqassaaq.

Allattorsimaffiit naleqqussagassaasinnaasunik imaqarput ingerlatsinermit sanaartornermullu tunngasunik.

Suliaq Aningaasaqarnermut Inuussutissarsiornermullu Ataatsimiititap 23.septembari 2020-mi ataatsimiinnerani oqaluuserineqarpoq, inassuteqaatigineqartoq ataatsimiititami akuersissutigineqarpoq suliarlu Kommunalbestyrelsimut aalajangiiffigisassanngorlugu ingerlateqqinneqarluni.

## Inassuteqaat

Aningaasaqarnermut Inuussutissarsiornermullu Ataatsimiititap Kommunalbestyrelsimut inassuteqaatigaa:

- missingersuutitut siunnersuut saqqummiunneqartoq Sanaartornermut missingersuut ilanngullugu aamma periarfissat allattorsimaffii tamarmik, 67,4 mio.kr.-inik sinneqartoorteqartussatut inerneqartut akuersissutigineqassasut
- akit allattorsimaffiat akuersissutigineqassasut
- 2021 akigititanik- aamma akissarsianik allannngortiterisoqassanngitsoq

- Kommunalbestyrelsimut ilaasortat aappassaaneerinissamut siunnersuutininik nassiussisinnaanerannut sap. ak. 42, tallimangorneq oktobarip ulluisa 16-iat killigitinneqassasoq

### **Suliamik saqqummiussineq**

Kommunit Namminersorlutillu Oqartussat missingersuutaat naatsorsuu-taallu pillugit Inatsisartut Inatsisaat nr. 26, 28. november 2016-imeersumi § 20 aamma § 21 naapertorlugit Aningaasaqarnermut Inuussutissarsiornermullu Ataatsimiititaq ukiumut tulliuuttumut kommunimi missingersuutissatut siunnersuummik saqqummiussaqaassaaq. Siunnersuut ukiunut arlalinnut missingersuusiordermi missingiutinik ikinnerpaamik ukiunut pingasunut atuuttussanik ilaqartinneqassaaq.

Kommunip aqutsinermit ileqqoreqqusaani allassimavoq Aningaasaqarnermut Inuussutissarsiornermullu Ataatsimiititaq suliassai tassaasut:

- Kommunip aningaasatigut pilersaarusiordernerata, tassunga ilanngullugu missingersuusiordernermut najoqqutassiordernerit aqunneqarnerat isumagissagai.
- Ataatsimiititaq kommunip pilersaarusiordernaataasa ataqatigiissakkamik aqqissuunneqarnissaat isumagissavaa.
- Kommunimi missingersuutissanik siunnersuuteqassasoq naatsorsuutillu Kommunalbestyrelsimut saqqummiutissagai

Kommunalbestyrelsip ulloq apriliip 28-anni 2020 ataatsimiinnerani kommunip 2021-mut Missingersuusiordermi malittarisassai akuersissutigineqarput. Tassani kommunip missingersuusiordernaasia, missingersuusiordermullu tunngavigineqartut nassuiarneqarput.

Aningaasaliissutit kontomut pilersaarut naapertorlugu qaffasissuseq 3 atorlugu tunniunneqassapput, taassuma nassataraa aningaasaliissutit siunertat tunngavigalugit tunniunneqassasut.

Siunertaq tassaavoq suliassamik allaaserininneq, kommunimit naammassineqartussaq Kommunip maannamut missingersuutaa siunertanut 65-inut agguataagaavoq. Siunertat taakkua erseqqissumik allaaserineqarput missingersuutitut mappimi immikkoortoq 12-imi paasissutissat allatorneqarfianni. Tassani ilaatigut atuarneqarsinnaapput siunertat missingersuutaat, suliassat taakkununga atuuttut aamma suliassaqarfiit pillugit politikerinit aalajangiiffigineqarsinnaasut.

Kommuneqarfik Sermersuumi aningaasaliissutissanut najoqqutat aalajangiunneqarsimapput anguniagassanik najoqqutassanillu aqutsinermit tunngaveqartut aqutsinermit periusissat pingaarnerit malillugit, taakkua politikkikkut akuersissutigineqarnikuupput 2021-mut missingersuutitut malittarisassat aqqutigalugit:

1. Aningaasaliissutit qaffasissusiat siunertanut qaffasissuseq 3-mut assingusoq.
2. Akissarsiat immikkut pituttorsimangillat
3. Kommunimut akileraarutip procentia, ukiut siulii assigalugit, 26 %-iussasoq aalajangerneqarpoq.
4. Ukiumi missingersuusiorderfiusuni ataasiakkaani sinneqartoorutit minnerpaamik 100 mio.kr.-iussapput.
5. Ukiumi missingersuusiorderfiusumi aningaasat tigorianaanaat minnerpaamik ima amerlassuseqassapput ilanngaattissat ilanngaatigereerlugit ingerlatsinermit aningaasartuutit aamma ilanngaattissat ilanngaatigereerlugit sanaartornermit aningaasaliissutit katinnerisa 6%-iattut.
6. Minnerpaamik 250 mio. koruuninik sanaartornermit immikkoortitsisoqassaaq.
7. Ukiut missingersuusiorderfiusut siullianni sanaartornermit missingersuutit 90 procentiinnaasa akuersissutigineqassapput, ukiut missingersuusiorderfiusut aappaanni 80 procentii, ukiut missingersuusiorderfiusut pingajuanni 70 procentii taavalu ukiut missingersuusiorderfiusut sisamaanni 60 procentii.

### Missingersuutiniq saqqummiussineq

Covid-19 pissutigalugu ukiuni tulliuuttuni aningaasaqarnerup qanoq ingerlanissaa pillugu annertuumik nalornisoqarpoq, tamanna kommunip aningaasaqarneranut aamma sunniuteqarpoq. Taamaattumik kommunip missingersuutai aamma 100 mio. kr-nik patajaatsunik sinneqartooruteqarnissamik aallaavigineqartumit missingersuutit ungasinneroqaat.

Tamanna tunuliaqutaralugu allaffissornermit 2021-mut missingersuutit misissoqqissaarneqarnerannik ingerlatsisoqarpoq. Tamatuma kingorna allaffissornermit periarfissatut allassimaffii suliarineqarput, taakku imaralugit ingerlatsinermi- sanaartornermi- aamma aningaasaliissutini sipaarniarfissat annertusaanerillu.

Allaffissornerup periarfissatut allassimaffii tamarmik akuersissutigineqassappata, taakkua tamarmik katillutik 2021-mi kommunip sinneqartoorutaanut malunnartumik pitsanngoriartitsissapput, saniatigut kommunip kiffartuussinerata katinneranut tamarmut, suliaassanik ingerlatsinermut aningaasanik amerlanernik atorineqarsinnaasunik kinguneqartitsissaaq, naak suliaasaqarfinni sammisat ingerlareersut siunissami annikillineqarnerannik nassataqassagaluatoq.

Taamaaliortoqarsinnaavoq pissutigalugu Kommuneqarfik Sermersooq illoqarfiit pingaarnersaata kommuniatut ukiuni makkunani annertuumik suliaqarfiummat aamma innuttaasui amerliartornermata - taakku nuna tamakkerlugu inoqutigiit aningaasanik isaatitaannit malunnaatilimmik qaffasinnerusumik aningaasarsiaqarput imaluunniit aningaasarsiaqalersarput.

Kommuni alliaartortoq attaveqaatit ineriartortinnerannut annertuumik aamma piumasaqaateqarpoq soorlu kommunip kiffartuussineranik pitsanngorisaanermik alliliinermillu piumasaqaateqartoq. Taamaattumik allaffissornerup TAB 2021-mut siunnersuutaanni, pingaartumik sanaartornermut suliaasaqarfimmi siunnersuutiniq arlalinnik ilanngussaqqarpoq, kisianni aamma ingerlatsinermut taakkunatigut qulakkeerneqaaqqullugu - soorluttaaq illoqarfiit pingaarnersaannut pilersaarummi anguniarneqartut - suli sanaartornermik annertuumik ingerlatseqqinneq kommunip soorluttaaq NDC-mit (Nuuk City Development) ingerlanneqartunit.

Covid 19 pissutigalugu kommunip aningaasaqarneranut sunniuteqaannarnissaanik naatsorsuutigineqartut pissutigalugit missingersuutit siunnersuummi missingersuutiniq pioreersunik ikilisaasinnaanerit arlallit siunniunneqarput, karsimi uninngasuutissat isumannaatsumik amerlassuseqarnissaat aningaasalersorneqarsinnaaqqullugu. Taakkua tassaapput 2021-mi annikillisaanissamut siunnersuutit assersuutigalugu suliamut atsumik angalanerit allallu, soorluttaaq suliaasaqarfinni allani atuisut akiliutaasa qaffanneqarsinnaanerit siunnersuutigineqartoq.

Ataatsimut isigalugu allaffissornermit naliliisoqarpoq, sulianik nutaanik aallartitsinissamut kajumissuseqarnermut tunuarsimaarnissaaq pisariaqartoq, ilaatigut pissutigalugu TAB 2021-tut ittumi missingersuutiniq siunnersuummi, 2021-mi 100 mio. kr-inik sinneqartooruteqartussaataaneq politikikkut aalajangersarneqarsimasumut sinneqartoorutaasussat ungasinnerat pissutigalugu.

100 mio. kr-inik sinneqartooruteqarnissamik malittarisassaaq aalajangiusimaneqaannassappat, tamanna isumaqarpoq allaffissornermit TAB 2021-tut saqqummiunneqartoq eqqarsaatigalugu missingersuutiniq naleqqussaasoqartariaqartoq (ikilisaasoqassasoq) 32,6 mio. kr nalingannut.

### *Aaqqiissutissatut siunnersuut – suliatiqut naliliineq*

Allaffissornermit naliliisoqarpoq missinersuutit saqqummiunneqartoq TAB 2021-itut isikkulik periarfissat nalunaarsorneqarneri tamaasa ilanngullugit 67,4 mio. kr.-nik sinneqartooruteqartussatut isikkoqartoq, missingersuummik oqimaaqatigiissumik ersersitsisoq.

Taamaaliornikkut missingersuutitut siunnersuut suliamik ilisimasalinnit illersorneqarsinnaasutut ingerlanneqarsinnaasutullu nalilerneqarpoq, upernaamit missingersuutitut malittarisassakkut 100 mio. kr.-nik aalajangersaasoqarnera malinneqanngikkaluartoq.

Naliliineq taanna Covid-19-ip sunniuteqarneranik tunngaveqarpoq, aamma kommunip aningaasaqarnermut sunniuteqaqataaniisaanut illersueqataaniisaanullu pisariaqartitsisoqarneranik tunngaveqarpoq, aningaasaqarneq suli innarliammat ilaatigut assigiinngisitaartut tulliuuttut nalorninaatillit tunngavigalugit:

- Akileraarutigut isertitat aamma ataatsimoortumik tapiissutit agguataarneqarneranni nalorninaatit, aamma Namminersorlutik Oqartussat qanoq iliorlutik Kalaallit Nunaanni agguassinissamik toqqaaniisaanut nalorninaatit.
- Inuiaqatigiit ilaanni isertitat pingaernerit immamit pisuussutineertut eqqarsaatigalugit piffissami matumani akit allanngoriartornerat nalorninartorsioritsivoq.
- Sanaartornermik suliassaqarfimmi sanaartortoqarpallaarnissaanut aarlerinaat.
- Siunissami suliffissaaleqinerup allanngoriartornera pillugu nalornineq.
- Mittarfimmik sanaartorluni aallarereersumik nalorninaatit.
- Takornarialerineramik suliassaqarfimmi siunissami isertitassat nalorninartut aamma takornarianik kalaaliunngitsunit nunatsinni Stay-cationimik ingerlatseriaatsimut nutaaliaasumut ikaarsaaneq.

#### *Aningaasatigut sulisoqarnikkullu naliliinerit*

Allaffissornermit Aningaasaqarnermut Inuussutissarsiornermullu Ataatsimiititamut missingersuummik suliarineqarnermini uppernarsaatini arlalinnik suliaqarpoq, suliamik saqqummiussami matumani ilanngussatut ilanngunneqartunik, taakkua ataatsimoorlutik 2021-mut Missingersuutitut mappemik taaguuserneqarpoq.

Uppernarsaatit katillutik tassaapput 2021-mut missingersuut aamma teknikkikkut allaffissornermi ukiumut missingersuutitut aamma ukiunut arlalinnut missingiutit (TAB2021).

Allaffissornermit naliliisoqarpoq, missingersuutitut siunnersuut aningaasaqarnikkut aamma sulisoqarnikkut oqimaaqatigiissut.

Taamaattoq allaffissornermit malugineqallaquvoq teknikkikkut allaffissornermi missingersuut 67,4 mio. kr.-nik sinneqartoofiusussatut ersersitsisoq.

Missingersuusiornermi malittarisassat 100 millionit koruuninik sinneqartoornissamut piunasaqaatitaqarput, tamanna isumaqarpoq periussa q taanna Kommunalbestyrelsimit aalajangiusimaneqassappat, missingersuutit naleqqussaasoqartariaqartoq (ikilisaasoqartariaqartoq) 32,6 mio. kr.-t nalingannut.

#### *Inatsisitigut tunngavissaq allakkallu tunngaviusumik uppernarsaatitallit*

- o Kommunit Namminersorlutillu Oqartussat missingersuutaat naatsorsuu-taallu pillugit Inatsisartut Inatsisaat nr. 26, 28. november 2016-imeersoq.
- o Kommunit aqunneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 29, 17. november 2017-imeersoq
- o Kommunip Aqutsinermit Ileqqoreqqusai.
- o Kommunip Missingersuutitut malittarisassaa 2021-mut atuuttoq.

#### *Ingerlariaqqinnissaq*

Missingersuut Kommunalbestyrelsimut siullermeerneqartussanngorlugu saqqummiunneqassaaq, kingorna suliassaqarfimmut ataatsimiititat peqataatinneqassapput. Aammattaaq missingersuutit Aningaasaqarnermut Inuussutissarsiornermullu Ataatsimiititami aamma Kommunalbestyrelsimi aappasaaneerneqarsimassapput, inaarutaasumik akuersissutigineqartut oqaatigineqannginneranni.

### **Aningaasaqarnermut Allatseqarfimmit oqaaseqaatit**

2021-mut missingersuutit piumasaqaatit assigiingitsut tunngavigalugit suliarineqarput. Naatsorsuutigineqartut piviusunngortinneqarnissaannut aqutsisut tunniusimalluinnarnerat aamma 2021-mi aningaasaqarnermut sukannersumik malitseqartitsisarnissaq pisariaqassapput.

Aningaasaqarnermut Allatseqarfiup missingersuutit – naatsorsuutit saqqummiunneqartut tunngavigalugit aamma aningaasaqarnermut qularnartut qulaani nassuiaatigineqartut tunngavigalugit – piviusunngortinneqarsinnaasutut nalilerpai, periarfissanulli allattorsimaffimmi aamma nassuiaatigineqarsimasutut, iliuusissanik arlalinnik naammassinnittoqartariaqassaaq.

### **Innuttaasunik peqataatitsineq/attaveqatigiinneq**

Kommunit Namminersorlutillu Oqartussat missingersuutaat naatsorsuutaallu pillugit Inatsisartut Inatsisaat nr. 26, 28. november 2016-imeersoq innersuussutigalugu ukiumut missingersuutissatut siunnersuutit kommunip nittartagaatigut tamanut takusassianngorlugit saqqummiunneqassapput tamatumunngalu peqatigitillugu siullermeerinissamut aappassaaneerinissamullu siunnersuut kommunalbestyrelsimut ilaasortanut nassiunneqarluni. Siunnersuut aamma Naalackersuisunut ilisimatitsissutitut nassiunneqassaaq.

Kommunit Namminersorlutillu Oqartussat missingersuutaat naatsorsuutaallu pillugit Inatsisartut Inatsisaat nr. 26, 28. november 2016-imeersoq naapertorlugi ukiumut missingersuutissatut saqqummiussap kingusinnerpaamik akuersissutigineqarneranit ullut 14-it qaangiutsinnagit Naalackersuisunut nassiunneqassaaq.

Tamatuma saniatigut inatsimmi piumasaqaataasut taakkorpiat innersuussutigalugittaaq ukiunut arlalinnut missingersuusiarineqartut akuersissutigineqarneraniit kingusinnerpaamik ullut 14-it qaangiuppata kommunimi innuttaasunut saqqummiuteraannangussapput.

Ukiumoortumik missingersuutit ukiunullu arlalinnut missingersuutit imaasa naatsumik nassuiarneqarnerat ukiup aningaasanut inatsiseqarfiussap tulliaata aallartinginnerani kommunip nittartagaatigut tamanut saqqummiunneqassapput.

### **Ingerlatsivinnit allaniit oqaaseqaatigineqartut**

Ingerlatsivinnit allaniit oqaaseqaateqartitsisoqanngilaq.

### **Siusinnerusukkut aalajangerneq**

*Aningaasaqarnermut Inuussutissarsiornermullu Ataatsimiititap aalajangernera ulloq 23.*

*septembari 2020-meersoq:*

Inassuteqaat akuersissutigineqarpoq.

### **Ilanngussat**

1. Immikkoortoq 0: Imarisai
2. Immikkoortoq 2: 2021-mut missingersuutitut missingersuusiordermi malittarisassat
3. Immikkoortoq 3: TAB 2021 siullermeerneqarnissaanut
4. Immikkoortoq 4: 2021-mut missingersuutitut periarfissat allattorsimaffii
5. Immikkoortoq 5: Qinikkanut Allatseqarfimmut allaffissornermi periarfissatut allattorsimaffiit
6. Immikkoortoq 6: Suliffeqarfimmut Kiffartuussivimmut allaffissornermi periarfissat allattorsimaffii
7. Immikkoortoq 7: Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Ingerlatsivimmi allaffissornikkut periarfissat allattorsimaffii
8. Immikkoortoq 8: Meeqqanut Ilaqutariinnullu Ingerlatsivimmut allaffissornermi periarfissat allattorsimaffii

9. Immikkoortoq 9: Meeqqanut Atuarfeqarnermullu Ingerlatsivimmut allaffissornermi periarfissat allattorsimaffii
10. Immikkoortoq 10: Sanarfinermut Avatangiisinullu Ingerlatsivimmut allaffissornermi periarfissat allattorsimaffii
11. Immikkoortoq 11: Politikkikkut atorsinnaasat
12. Immikkoortoq 12: Siunertat allattorsimaffii
13. Immikkoortoq 13: 2021-mut akigitat
14. Immikkoortoq 14: 2021-2029-mut sanaartornermut missingersuutitut siunnersuut
15. Immikkoortoq 15.1: Sanaartornermi suliniutit 2020-mi missingersuutit akuersissutigineqareernerisigut ilanngunneqarsimasut nassuiarneqarnerat
16. Immikkoortoq 15.2: Sanaartugassat tamarmik nassuiaataat siunertaannut agguataarlugit